

(UNTERSCHLOSS)

Podružnica, posvečena sv.Ani.

Pravilno orientirana cerkev stoji na severnem vznožju Doljnega gradu v n.v. 180 m.

Viri in literatura: Fr.Kovačič: Ljutomer, Maribor 1926; p.77-79; Farna kronika ljutomerska (Matija Slekovec) 1896.;

Karakteristika: Cerkev sestavljajo: prizmatičen zvonik, pravokotna ladja in enako širok in visok, 3/8 zaključeni presbiterij. Gradnja je večinoma opečna, ometana. Streha je opečna, zvonikova 8-strano piramidasta, pločevinasta. Cerkev je skromna podeželska arhitektura brez vsakih umetniških pretenzij.

Zunanjščina: Je gladka in nezanimiva. Pp okna so opremljena z diagonalnimi mrežami. Glavni portal je potlačeno ločen, južni pps in mlajši. Preprost zvonik zaključuje profiliran fabion, ki se v sredini usločuje. Izpod sedanjega ometa se na več mestih vidi starejši omet.

Notranjščina: Ima šamoten tlak, leseno baročno ~~xpxmxx~~ emporo, ladjine stene členijo pilastri, ki nosijo oproge in tri križne oboke, slavalok je ppk, presbiterij ima enako stensko členitev in križni obok s tri stranmi zaključkom.

Oprava: Glavni oltar ima zidano menzo, prostorno razvito predelo, nastavek pa nosita par stebrov in par pilastrov. Sledi ravno golšasto ogredje in ate ktenska volutasta atika z glorio sv.Ane. V nastavku je pps opl slika sv. Ane, ki uči Marijo, dovolj kvalitetno baročno delo, katero je leta 1920 obno vil Tone Čeh. Ob strani stojita kipa Franca Saleškega in Antona Padovanca. Tabernakelj je istodoben. Na hrbtni strani visi baročno razpelo. Oltar je povprečno baročno delo iz tretje četrtine 18.stoletja.

Stranska oltarja sta pendanta. Imata zidano vbočeno menzo, ravno predelo, nastavek nosijo zalomljene volute, zaključuje pa ju volutasto čelo, zakrito z bp pp opl slikama. V nastavkih sta pp opl sliki, katerih okviri so bogato okrašeni z mrežo, trakovjem in školjkovino. Leva slika predstavlja Valentina z beračema, desna Lenarta zaščitnika živine. Tudi te dve baročni sliki je

leta 1920 obnovil Tone Čeh. Svečniki so deloma istodobni, deloma empirski. Oba oltarja sta iz leta 1746 ter verjetno delo Franca Abrahama Šakarja iz Leibniza.

Omaraste orglje so povprečne, baročne.

Križev pot je po Führichu, prižnica je bp.

Ostala oprava je bp.

Oprema: Velik steklen lesteneč je klasicističen.

Zvonik: Pred zadnjo vojno prizidani zvonik hrani dva bronasta zvonova iz let 1874 in 1947.

Podstrešje: Vše stene z oboki vred so opečne.

Resume: Cerkev se kot podružnica omenja že let. 1545, vendar je v sedanjem stanju iz leta 1736, ko so jo popolnoma obnovili, potlakovali in obokali.

Leta 1746 je dobila stranska oltarja, po sredini stoletja pa glavnega. Zvonik je prizidek izpred zadnje vojne.

Okolica:

Konservatorske opombe: Cerkev je sorazmerno slabo vzdrževana.

Registerske opombe:

Ostalo: Na podstrešju sta kipa dveh apostolov, brez atributov in v slabem stanju. Kipa sta baročna ter verjetno iz glavnega oltarja, kjer sta ju zamenjala sedanja mlajša.

Opombe:

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, (1966)?.

Opečna, nadstropna stavba s klasicistično komponirano petosno fasádo, z rizalitóm in trikotnim čelóm. Zgrajena je bila leta 1860, rehovirana pa leta 1937. Stoji na mestu razvalin starega ljutomerskega gradu. Prizmatična stavbo pokriva piramidasta streha. Dvoriščna fasada oblikuje poleg trikotnega čela še balkon. Stavba je v slabem stanju, odlikuje pa jo krasna lega in razgled. O zgodovinski usódi gradu govori F. Kovačič v knjigi Ljutomer, Maribor 1926., p. 184-201. Prvotni lastniki gradu, ki se prvič omenja leta 1242, so bili salzburški nadškofje, njihovi ministeriali pa deželni knezi, ki so leta 1297. postali tudi njegovi lastniki. Kot gradniki so fungirali ljutomerski vitezi, ki se omenjajo koncem trinajstega stoletja ter so varovali bližnji trg (1265, 1342). Leta 1415 so grad dobili zn. Schweinbecki, ki so izumrli leta ~~1448~~ 1498, nakar so po letu 1521. sledili njihovi zeti Alapiči, Rindscheiti in Frankopani. Leta 1601. so grad kupili Draškoviči, ki so leta 1631. pridobili tudi Branek, ter ga imeli do 1668-. Po različnih peripetijah so do leta 1719 združili Mauerburgi vsa grajska posestva, vendar so živeli na Braneku, zaradi česar je Dolnji grad (Oberlutenberg) začel propadati, ter so ga sredi 19. stoletja odstranili še zadnje sledove.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, 1962.